

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚά Χρονικά

Η ανώτατη εκπαίδευση δεν είναι
μονοπώλιο των Πανεπιστημίων

Υποβολή πρότασης
Αρχιμήδης ΙΙΙ

Το ζήτημα των Κολεγίων
σε 10 αλήθειες

ΤΕΥΧΟΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ
2009

18

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚά Χρονικά

Ιδιοκτησία	ΤΕΙ Αθήνας
Εκδότης	Δημήτριος Νίνος Πρόεδρος ΤΕΙ Αθήνας
Διευθυντής	Αντώνιος Καμμάς
Συντακτική Επιτροπή	Δημήτριος Νίνος Μιχαήλ Μπρατάκος Ιωάννης Χάλαρης Απόστολος Παπαποστόλου Γεώργιος Γιαννακόπουλος
Επιμέλεια έκδοσης	Ιφιγένεια Αναστασάκου Ελένη Βαβουράκη Δώρα Φραγκούλη Δανάη Κονδύλη
Καλλιτεχνική Επιμέλεια έκδοσης	Έφη Παναγιωτίδη, efipanpan@yahoo.gr

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Πρόεδρος	Δημήτριος Νίνος
Αντιπρόεδρος	Αντώνιος Καμμάς
Αντιπρόεδρος	Μιχαήλ Μπρατάκος
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Χάλαρης
Διευθύντρια ΣΕΥΠ	Ευαγγελία Πρωτόπαπα
Διευθυντής ΣΤΕΦ	Δημήτριος Βάττης
Διευθυντής ΣΓΤΚΣ	Νικήτας Χιωτίνης
Διευθυντής ΣΔΟ	Γεώργιος Πολυχρονόπουλος
Διευθυντής ΣΤΕΤΡΟΔ	Ιωάννης Τσάκνης
Γενική Γραμματέας	Κωνσταντίνα Μασούρα
Γραμματέας Συμβουλίου	Αφροδίτη Λάσκαρη

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

Πρόεδρος ΕΕ&Ε	Μιχαήλ Μπρατάκος
Αντιπρόεδρος	Αντιπρόεδρος ΤΕΙ-Α
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Τσάκνης
Μέλη ΕΕ&Ε	Ευαγγελία Πρωτόπαπα Γεώργιος Παναγιάρης Δήμος Τριάντης Γεώργιος Γιαννακόπουλος Πέτρος Πουλμέντης
Γραμματέας ΕΕ&Ε	Ιφιγένεια Αναστασάκου

ΤΕΙ Αθήνας
Αγ. Σπυρίδωνος, 122 10 Αιγάλεω
Τηλ.: 210 538 5100
<http://www.teiath.gr> / e-mail: eee@teiath.gr

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

1 ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ 4

2 ΘΕΣΜΙΚΑ 7 ▪ Έκτακτη Σύνοδος Προέδρων - Αντιπροέδρων ΤΕΙ
7 ▪ Δελτίο τύπου της Γραμματείας της Συνόδου
9 ▪ Επιστολή της ΟΣΕΠ - ΤΕΙ προς τον Υπουργό Παιδείας
10 ▪ **Μ. Μπρατάκος:** Το ζήτημα των Κολεγίων σε 10 αλήθειες

3 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ 17 ▪ **Μεταπτυχιακό** Πρόγραμμα με τίτλο
“Υγιεινή και ασφάλεια εργασίας”
19 ▪ **Ι. Χάλαρης:** Ανάπτυξη & αξιοποίηση διαδικτυακής εφαρμογής
για την υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης και αξιολόγησης
υποψηφίων επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών

4 ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ - ΟΜΙΛΙΕΣ 24 ▪ **Δ. Νίνος:** Η ανώτατη εκπαίδευση δεν είναι
μονοπώλιο των πανεπιστημίων

5 ΑΡΘΡΑ - ΑΠΟΨΕΙΣ 27 ▪ **Ν. Παταργιάς:** Η γοητεία των κουάρκ: χρώματα και ...αρώματα
34 ▪ **Α. Καμμάς:** Έλληνες - Γραικοί - Ρωμιοί
36 ▪ **Ι. Μπουρής:** Ευημερία και Σύγκρουση:
Συγκλίνουσες ή αποκλίνουσες έννοιες;
42 ▪ **Στ. Φραγκόπουλος:** Ο μουσικοσυνθέτης
Ludwig van Beethoven
46 ▪ **Α. Κανιάρη:** Μουσεία και νόημα

6 ΑΦΙΕΡΩΜΑ 50 ▪ Παγκόσμια Ημέρα Νεολαίας

7 ΕΡΕΥΝΑ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ 53 ▪ **Μ. Παράβα, Μ. Στοϊκίδου:** Φαρμακευτικές & περιβαλλοντικές
παρεμβάσεις στην πρόληψη της νόσου Alzheimer

8 ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ 59 ▪ **Μ. Βενετίκου, Σ. Σκυλοδήμου και Φ. Κοσμά:**
Οι κυριότερες τεχνικές εξωσωματικής γονιμοποίησης

9 ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΤΕΙ 66 ▪ Νέα της Διοίκησης
68 ▪ Νέα από τα Τμήματα
83 ▪ Νέα της Επιτροπής Εκπαίδευσης και Ερευνών
84 ▪ Υποβολή πρότασης Αρχιμήδης III

10 ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΝΕΑ 104

11 ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ 116

Τα άρθρα που δημοσιεύονται εκφράζουν
προσωπικές απόψεις των αρθρογράφων

5

ΑΡΘΡΑ ΑΠΟΨΕΙΣ

▪ **N. Παταργιάς**

Η γοητεία των κουάρκ: χρώματα και ...αρώματα

▪ **A. Καμμάς**

Έλληνες - Γραικοί - Ρωμιοί

▪ **Δ. Μπουρής**

Ευημερία και Σύγκρουση:

Συγκλίνουσες ή αποκλίνουσες έννοιες;

▪ **Στ. Φραγκόπουλος**

Ο μουσικοσυνθέτης Ludwig van Beethoven

▪ **A. Κανιάρη**

Μουσεία και νόημα

Επιμέλεια - απόδοση στα ελληνικά: **A. Κανιάρη***

Μουσεία και νόημα

“

Η ομιλία του καθηγητή Donald Preziosi ** στο ΤΕΙ Αθήνας

...Τα Μουσεία αποτέλεσαν πάντα πειράματα στην πρακτική φιλοσοφία: υποθετικά αντικείμενα τα οποία παρήγαν νόημα, σκηνογραφώντας απαντήσεις σε ερωτήματα διαμέσου της παρουσίας τους - ερωτήματα για τη φύση των σχέσεων ανάμεσα στο παρελθόν, το παρόν και το μέλλον. Κατά αυτή τους τη λειτουργία, αναγκαστικά δημιουργούν ανησυχία ή φόβο - ειδικότερα την τρομακτική συνειδητοποίηση ότι τα αντικείμενα, οι συλλογές και οι εκθέσεις, δεν μιμούνται ή απλά αναπαριστούν προϋπάρχοντα γεγονότα, αλλά κατασκευάζουν και συμβάλλουν στην παραγωγή αυτών των γεγονότων και ιδεών διαμέσου της παρουσίας τους. Κατά αυτόν τον τρόπο, τα Μουσεία άπτονται του διλήμματος της αναπαράστασης - του προβλήματος, και όπως θα δείξω του φόβου για το ανθρώπινο τεχνούργημα ή την τέχνη κατά τον γενικότερο όρο. Ένα πρόβλημα βασικό στις φιλοσοφικές και θεολογικές αναζητήσεις σε πολλές κοινωνίες, περιόδους και τόπους, σχετικό με την ασυμφωνία πρόθεσης και αποτελέσματος και την ανυπέρβλητη αυθαιρεσία των σημείων αλλά και όλων των μορφών σημείωσης...

Απόσπασμα από την ομιλία του Καθηγητή Donald Preziosi στο ΤΕΙ Αθήνας

”

Tο Μάιο του 2009, οι φοιτητές και μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του ΤΕΙ Αθήνας, μαζί με μέλη άλλων τμημάτων και το ευρύτερο κοινό, είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν τη **διάλεξη** του διακεκριμένου για το έργο του στη Μουσειολογία και την Ιστορία της Τέχνης, καθηγητή

του Πανεπιστημίου της Καλιφορνία (UCLA), **Donald Preziosi**, με τίτλο: «**Artifice and Danger: The Dilemma of the Museum**» και θέμα τη σχέση αντικειμένου και νοήματος στο σύγχρονο μουσείο. Η διάλεξη διοργανώθηκε στο πλαίσιο του μαθήματος της Μουσειολογίας, που διδάσκεται στο τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του ΤΕΙ Αθήνας,

*Η κ. **A. Κανιάρη** είναι επιστημονική συνεργάτης του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του ΤΕΙ Αθήνας και ακαδημαϊκή επισκέπτρια του τμήματος Ιστορίας της Τέχνης του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης.

Ο κ. **Donald Preziosi είναι καθηγητής της Ιστορίας της Τέχνης στο UCLA, ενώ έχει διατελέσει Slade Professor στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης.

μετά από πρόσκληση στον καθηγητή Preziosi από τον Προϊστάμενο του Τμήματος, αν. καθηγητή, κ. **Γεώργιο Γιαννακόπουλο**.

Κατά την ομιλία του, ο Preziosi ανέτρεξε σε παραδείγματα τόσο από το ιστορικό παρελθόν όσο και από το σύγχρονο παρόν των μουσείων για να αναπτύξει το βασικό επιχείρημα της διάλεξης, που σχετίζεται με τη σχέση μουσειολογικών μοντέλων έκθεσης των συλλογών και της παραγωγής νοήματος μέσα στο μουσείο.

Η Tate Modern αλλά και το νέο Μουσείο της Ακρόπολης στην Αθήνα αποτέλεσαν δύο από τα παραδείγματα, στα οποία αναφέρθηκε ο καθηγητής στην προσέγγισή του, η οποία **εξέτασε το Μουσείο ως «πείραμα στην πρακτική φιλοσοφία»**. Τα αντικείμενα σε μία μουσειακή συλλογή, κατά τον Preziosi, δεν αποτελούν μόνο υλικά τεκμήρια του παρελθόντος αλλά και «υποθετικά αντικείμενα τα οποία παρήγαν νόημα, σκηνογραφώντας απαντήσεις σε ερωτήματα διαμέσου της παρουσίας τους». Ένα θεωρητικό μοντέλο το οποίο έχει χρησιμοποιηθεί στη μουσειολογία και στο οποίο ανατρέχει και εδώ ο Preziosi για να αναλύσει τη σχέση αυτή αντικειμένου και νοήματος, είναι **το μοντέλο της αναπαράστασης**. Ο Preziosi το αποκαλεί «δίλημμα» και υπενθυμίζει ότι η δημιουργία μίας έκθεσης αποτέλεσε πάντα – και εξακολουθεί να και αποτελεί – τόσο «επιστημολογικό» – αφού άπτεται του ζητήματος του νοήματος – όσο και πολιτικό πρόβλημα.

Η επιλογή και αντιπαράθεση αντικειμένων σε μία έκθεση ή μουσειακή συλλογή, για τον Preziosi, εκφράζει διαμέσου του μηχανισμού της αναπαράστασης όχι μόνο τις προθέσεις των επιμελητών ή υποκειμενικά κριτήρια σχετικά με τις κυρίαρχες αισθητικές που εκφράζονται μέσα από τις επιλογές τους, αλλά και σε συμβολικό επίπεδο τη δομή της κοινωνίας ως **ένα αποτύπωμα σχέσεων ισχύος και αντίστασης** (power and resistance). Οι επιλογές γύρω από το τι συμπεριλαμβάνεται ή αποκλείεται από μία έκθεση σε

επίπεδο αντικειμένων μπορεί και να συνεπάγεται, όπως έδειξε ο Preziosi μέσα από διάφορα παραδείγματα στην ομιλία του, την **απόκλιση ή αντίστοιχα αντιπροσώπευση συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων, οι οποίες σχετίζονται με αυτά τα αντικείμενα**.

Τόσο η έμφαση στην έννοια της αναπαράστασης ως εργαλείο ερμηνείας του νοήματος μίας έκθεσης, όσο και η σύνδεση αυτής της έννοιας με το πρόβλημα της πολιτικής διάστασης αυτού του νοήματος, **συνδέει το έργο και προσέγγιση του Preziosi με το έργο του Foucault**. Όπως ο

Η μουσειολογία είναι

μία επιστήμη διοίκησης, που

αντλεί, σε επίπεδο εκπαίδευσης,

από τη μεθοδολογία τόσο

των κοινωνικών όσο και

των ανθρωπιστικών επιστημών.

Foucault πρωτίτερα, έτσι και ο Preziosi **ξεκινά από την θεωρία της σημειολογίας** για να μιλήσει σε αυτή την περίπτωση για τα μουσεία και για το νόημα, ως μεθοδολογικό πρόβλημα, πλέον, μίας έκθεσης. Σύμφωνα με αυτή τη θεώρηση, το νόημα μίας έκθεσης, όπως και αυτό μίας πρότασης, προκύπτει μέσα από τους κανόνες «σύνταξης», που προσδίδουν στην έκθεση και στην εικόνα που προσλαμβάνει ο θεατής μία συγκεκριμένη μορφή. Το ιστορικο-κοινωνικο-πολιτιστικό πλαίσιο αποτελεί παράγοντα δευτερεύουσας σημασίας σε αυτή την προσέγγιση, κάτι που έρχεται σε αντίθεση με την κυρίαρχη μεθοδολογική προσέγγιση στο νόημα της εικόνας, στο πλαίσιο της ιστορίας της

τέχνης, όπως αυτή εξασκείται για παράδειγμα στην ιστοριογραφική σχολή της Οξφόρδης και στο διδακτικό και ερευνητικό έργο του Martin Kemp, όπου η Ιστορία της Τέχνης διδάσκεται ως κλάδος της Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας.

Οι σκοποί της ομιλίας του Preziosi, όμως, ξεφεύγουν από την απλή εφαρμογή μίας θεωρητικής αρχής ή παγιωμένης μεθόδου, καθώς ουσιαστικά επιχειρεί και κατορθώνει μια νέα σύνθεση ανάμεσα σε αυτή την πρώιμη θεώρηση του νοήματος ως μουσειολογικού μεθοδολογικού προβλήματος - το οποίο πηγάζει από τη σημειωτική - και μίας πρωτότυπης θεωρίας του νοήματος. Μέσα από την **στροφή στην ψυχανάλυση**, ο Preziosi επιχειρεί μία αναθεώρηση για τη σχέση μουσείου, αντικειμένου και νοήματος, η οποία στηρίζεται σε ένα φιλόδοξο όσο και ουσιαστικό ζήτημα: **την επαναδιτύπωση του ορισμού του αντικειμένου (artifice) στη μουσειολογία αλλά και την ιστορία της τέχνης, όχι ως συμβόλου (symbol, sign) αλλά ως υλικού τεκμηρίου (material evidence)**. Έτσι το «δίλημμα του μουσείου», το οποίο αναφέρει στον τίτλο της ομιλίας του ο Preziosi, (*Artifice and Danger: the Dilemma of the Museum*), περιγράφει όχι μόνο ένα θεωρητικό ζήτημα αλλά και ένα μεθοδολογικό.

Η πρωτοβουλία του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του ΤΕΙ Αθήνας να εντάξει τη Μουσειολογία στο πρόγραμμα των μαθημάτων του, είναι μία κίνηση συμβατή με τα τεκταινόμενα στο διεθνή χώρο της εκπαίδευσης.

Η μουσειολογία είναι μία επιστήμη διοίκησης, που αντλεί, σε επίπεδο εκπαίδευσης, από τη μεθοδολογία τόσο των κοινωνικών όσο και των ανθρωπιστικών επιστημών. Τα προβλήματα τα οποία προκύπτουν από τη

διαχείριση των συλλογών μέσα στο μουσείο αλλά και από τον όλο και περισσότερο **«κοινωνικό» ρόλο**, τον οποίο το σύγχρονο μουσείο καλείται να παίξει - **ρόλος που δίνει έμφαση στη σχέση μουσείου, συλλογής και κοινού** -, αποτελούν το ένα σκέλος του μουσειολογικού προβληματισμού. Το έργο του Preziosi και ο θεωρητικός προβληματισμός που ανέπτυξε στην ομιλία του στο ΤΕΙ Αθήνας γύρω από το «δίλημμα» της αναπαράστασης στο Μουσείο εντάσσονται σε αυτό. Η ιστορία των μουσείων και συλλογών αποτελεί ένα δεύτερο σκέλος. Σε αυτό το χώρο, κορυφαία μορφή και εκφραστής αυτού που πολλές φορές διδάσκεται ως αυτόνομο μάθημα στην Αγγλία είναι ο Arthur MacGregor, εκδότης του περιοδικού, η Ιστορία των συλλογών (*Journal of the History of Collections*) που εκδίδεται από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης και το Ashmolean Museum. Στο δημοσιευμένο έργο τόσο του Preziosi όσο και του MacGregor μπορεί να βρει κανείς ένα πλούσιο υλικό για τη διδασκαλία της Μουσειολογίας σήμερα στο σύνολο και των δύο συνιστωσών της¹. ☑

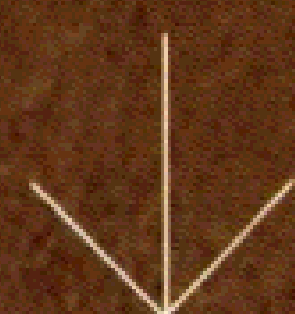
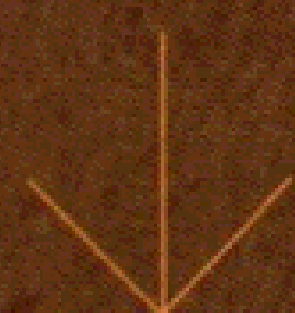

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του ΤΕΙ Αθήνας, αν. καθηγητής **Γεώργιος Γιαννακόπουλος**, προσφωνεί τον καθηγητή του UCLA **Donald Preziosi**, λίγο πριν την έναρξη της διάλεξης του τελευταίου στο **Αμφιθέατρο Πληροφορικής του ΤΕΙ Αθήνας**.

¹ Δες για παράδειγμα C. Farago and D. Preziosi (eds.) *Grasping the World: the Idea of the Museum* (London: Ashgate, 2004) και A. MacGregor, *Curiosity and Enlightenment: Collectors and Collections from the sixteenth to the nineteenth century* (New Haven: Yale, 2007). Για τη σχέση έκθεσης και νοήματος δες: K. Arnold (2009). *Show Business: Exhibitions and the Making of Knowledge*. In: A. Kaniari and M. Wallace (eds.) *Acts of Seeing. Artists, Scientists and the History of the Visual. A volume dedicated to Martin Kemp* (London: Zidane Press, 2009) και A. Kaniari and G. Giannakopoulos, *Cultural Management as Innovation: What is Innovatory about the Universal Leonardo Project?* In: *Proceedings of the International Conference on Tourism Development and Management (ICTDM) 2009* (Forthcoming).

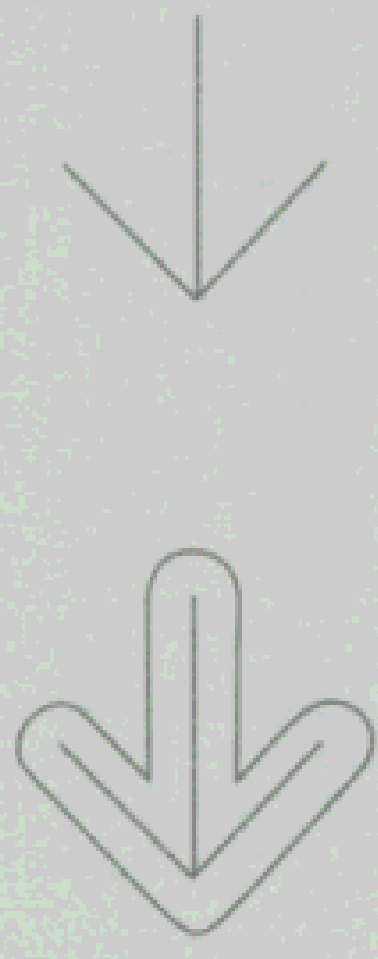

Δημοσίευση άρθρων

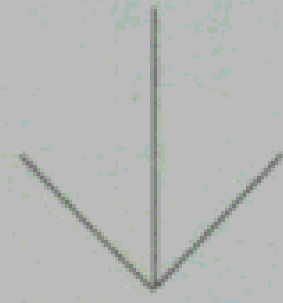
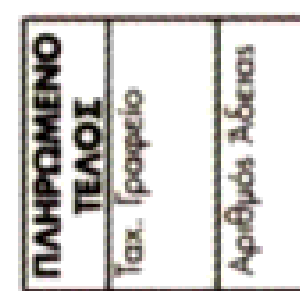
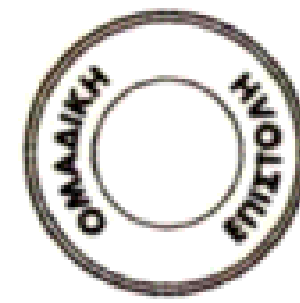
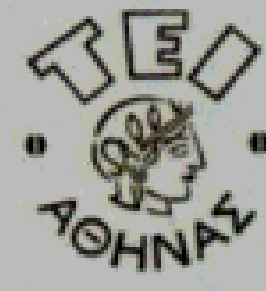
Γίνονται δεκτά άρθρα που πραγματεύονται επίκαιρα ζητήματα στο χώρο της εκπαίδευσης ή και θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος. Τα κείμενα πρέπει να αποστέλλονται με e-mail, σε μορφή Word, ενώ οι φωτογραφίες που τα συνοδεύουν πρέπει να είναι σε ηλεκτρονική μορφή σε υψηλή ανάλυση. Η βιβλιογραφία, αν υπάρχει, παρατίθεται μόνο με τη μορφή υποσημειώσεων. Τα άρθρα, τα οποία μπορεί να είναι πρωτότυπα ή αναδημοσιεύσεις, δεν επιτρέπεται κατά κανόνα να υπερβαίνουν τις 2.000 λέξεις.

Για να δημοσιευτεί ένα κείμενο, πρέπει να εγκριθεί από την Συντακτική Επιτροπή. Η μερική ή ολική αναπαραγωγή κειμένων του περιοδικού επιτρέπεται μόνο με την άδεια του Εκδότη.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με την κα Ι. Αναστασάκου, τηλ.: 210 5385174, Fax: 210 5385852, e-mail: eee@teiath.gr

Αγ. Σπυρίδωνος, 122 10 Αιγάλεω
Τηλ.: 210 538 5100, fax: 210 591 1590
e-mail: info@teiath.gr, webmaster@teiath.gr

ISSN 1791-7247

www.teiath.gr